

QUARTET CASALS

12.12.20
AUDITORI ESPAI TER

40
FESTIVAL
DE
TORROELLA
DE
MONTGRÍ

QUARTET CASALS

12.12.20
AUDITORI ESPAI TER

PROGRAMA

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)

Quartet de corda núm. 16 en Fa major, Op.135

25'

Allegretto
Vivace

Assai lento, cantante e tranquillo

Der schwer gefasste Entschluss: Grave, ma non troppo tratto - Allegro

Quartet de corda núm. 8 en Mi menor «Razumosvski», Op. 59/2

35'

Allegro
Molto adagio
Allegretto
Finale: Presto

CONCERT SENSE PAUSA

QUARTET CASALS

Abel Tomàs violí

Vera Martínez-Mehner violí

Jonathan Brown viola

Arnau Tomàs violoncel

EL REPTE DELS QUARTETS DE CORDA DE BEETHOVEN

El quartet de corda és el conjunt instrumental per excel·lència de la música de cambra i abordar la integral dels quartets de corda de Beethoven constitueix el desafiament més gran que afronta aquesta formació integrada per dos violins, una viola i un violoncel. Un repte que el Quartet Casals ha emprès en plena maduresa, després de dues dècades aprenent Beethoven. Aquest vespre ens oferiran una mostra del seu mestratge amb dos quartets del músic de Bonn –el *Quartet núm. 8*, de 1806, i el *Quartet núm. 16*, l'últim que va compondre, el 1826–, de qui es commemora aquest 2020 el 250è aniversari del seu naixement.

Beethoven va escriure quartets de corda al llarg de tota la seva vida i, com les seves sonates per a piano, són el reflex de les seves etapes creatives, des de l'herència del classicisme fins a l'assaig de noves formes que van obrir camins cap al futur. Beethoven es pren temps abans de començar a escriure el seu primer quartet, el 1798, quan ja gairebé tenia 30 anys i havia abordat tota mena de formes musicals i assimilat els quartets de Haydn i Mozart.

Fins a 1802, escriu set quartets, que corresponen a l'anomenada primera època creativa. De 1806 a 1810 compon cinc quartets més, en els quals mostra una personalitat musical plenament definida. I deixa passar dotze anys fins que torna a la forma quartet amb sis partitures més; quartets moderns rebuts pels contemporanis de Beethoven com a obres fruit d'una ment pertorbada.

Entre els primers quartets i els últims, Beethoven va escriure entre 1805 i 1806 un conjunt de tres quartets agrupats en l'Opus 59 i dedicats al comte Andrei Razumovski, ambaixador rus a Viena. Amb aquests quartets fa un pas endavant escrivint una música que trenca amb les convencions i expressa, com mai, emocions intenses.

El *Quartet núm. 16 en Mi menor*, el segon de l'Opus 59, va ser escrit la tardor de 1806 i estrenat

el gener de 1809 entre un públic desconcertat per allò que havia escoltat. L'estructura en quatre moviments segueix la forma tradicional, però el contingut s'allunya de les convencions de l'època en una obra de to intimista que explora totes les possibilitats expressives i impulsa l'oïent cap a un nou món sonor que esclata en l'últim moviment en una orgia rítmica.

El *Quartet de corda núm. 16 en Fa major* és l'últim dels quartets de Beethoven. Compost la tardor de 1826 i de durada inferior als anteriors, és una obra divertida amb un segon moviment ple de bromes rítmiques que fan pensar que els músics s'han perdut o que el compositor havia perdut el seny. Cada instrument va a un ritme diferent i quan sembla que es troben, van amunt i avall sense sentit aparent. Cap a la meitat del moviment, el primer violí comença una sèrie de salts sincopats, mentre la resta d'instruments repeteixen una seqüència de cinc notes 48 vegades.

En l'últim moviment, una breu i lenta introducció seguida d'un vigorós *Allegro*, Beethoven va escriure *Der schwer gefasste Entschluss* (la difícil decisió), encapçalada d'un motiu de tres notes ascendents en *tempo Grave* sobre les paraules *Muss es sein?* (Ha de ser?), seguides de dos motius de tres notes descendents que componen el tema principal de l'*Allegro*, subratllat per les paraules *Es muss sein! Es muss sein!* (Ha de ser! Ha de ser!).

S'ha especulat molt sobre què volia dir Beethoven en aquest moviment, ell mateix, però, va donar una explicació en una carta al seu editor, Moritz Schlesinger, en què li adjuntava el quartet: «Aquí, estimat amic, hi ha el meu últim quartet. Serà l'últim; i de fet m'ha donat molts problemes. Perquè no podia compondre l'últim moviment. Però com a les seves cartes m'ho recordava, al final vaig decidir escriure'l. I per això he escrit el lema: «La difícil decisió - ¿Ha de ser? - Ha de ser!, Ha de ser!».

LOURDES MORGADES

QUARTET CASALS

Fundat el 1997 a l'Escuela Superior Reina Sofía a Madrid, el Quartet Casals va celebrar la temporada del seu 20è aniversari amb un projecte especialment ambiciós: la integral dels 17 quartets de Beethoven, juntament amb sis obres d'encàrrec a compositors contemporanis, i interpretats en ciutats d'Europa, Àsia i Amèrica Llatina, incloent-hi Londres, Viena, Berlín i Tòquio. El més destacat de les seves pròximes temporades inclou el cicle dels 10 últims quartets de Mozart així com altres projectes centrats en els compositors hongaresos Bartók, Ligeti i Kurtág.

D'ençà que va guanyar els primers premis en els concursos internacionals de Londres i d'Hamburg, el Quartet Casals ha estat convidat regularment a les sales de concerts més prestigioses del món incloent-hi Carnegie Hall (Nova York), Wigmore Hall (Londres), Philharmonie (Berlín), Kölner Philharmonie (Colònia), Cité de la Musique (París), Schubertiade de Schwarzenberg, Concertgebouw (Amsterdam), entre moltes altres ciutats del món.

El quartet ha desenvolupat una producció discogràfica important amb el segell Harmonia Mundi, amb un repertori que inclou obres d'autors com Arriaga o Toldrà

fins als autors clàssics vienesos com Mozart, Haydn, Schubert i Brahms, sense oblidar grans noms del segle XX com Debussy, Ravel i Zemlinsky. També destaca l'enregistrament en directe d'una sèrie de DVDs amb la integral dels quartets de Schubert, editats per Neu Records. El Quartet Casals va començar el 2018 la gravació la integral dels quartets de Beethoven, editats per la discogràfica Harmonia Mundi en tres entregues: *Inventions* la primera, ha rebut excel·lents crítiques; la segona entrega *Revelations* va sortir el 2019 i el 2020 *Aphoteosis*, l'última, coincidint amb el 250è aniversari del naixement del compositor.

Guanyar el prestigiós guardó de la fundació Borletti-Buitoni de Londres va permetre al Quartet Casals començar a utilitzar arcs del període barroc-clàssic per a la interpretació de la música d'autors que van des de Purcell fins a Schubert, refinant d'aquesta manera la seva capacitat d'aprofundir en els matisos entre diferents llenguatges estilístics.

En reconeixement a la seva tasca de difusió cultural, els membres del Quartet Casals han estat reconeguts com a ambaixadors culturals per part de la Generalitat de Catalunya i de l'Institut Ramon Llull. Anteriorment, el quartet ja havia obtingut el Premio Nacional de Música atorgat pel Ministerio de Cultura (2006), així com el Premi Ciutat de Barcelona (2005) i el Premi Nacional de Cultura de Catalunya (2016). El quartet actua cada any al Palau Reial de Madrid, amb l'extraordinària col·lecció d'instruments Stradivarius.

El Quartet Casals va actuar per primera vegada al Festival de Torroella de Montgrí en l'edició de 2014.

www.cuartetocasals.com

Twitter: @cuartetocasals

Facebook: @cuartetocasals

Instagram: @cuartetocasals

COLLABORADORS

Organitza

Una proposta de

40è FESTIVAL DE TORROELLA 20/21

Amb el suport de

Mitjants comunicació oficials

LA VANGUARDIA

CATALUNYA RÀDIO

rtve

El Festival és membre de

fest clàssica

apropa cultura una porta a la inclusió

EEEMERGING Emerging European Ensembles

Agraïments especials

BEETHOVEN-HAUS BONN

Cat Música

DECLARAT FESTIVAL D'ALT INTERÈS CULTURAL, GENERALITAT DE CATALUNYA 1992. Premi Nacional de Música al promotor

40è Festival de Torroella de Montgrí
Facebook: @FestivalTorroelladeMontgri
Twitter: @Fest_Torroella
Instagram: @festivaldetorroella
#FestivalTorroella40

www.festivaldetorroella.cat